

Examenreglement VSO Mariendael Vmbo en havo 2024-2025

Voorwoord

Aan de examenkandidaten van Mariëndael,

Het eindexamen bestaat voor de meeste vakken uit twee delen: een schoolexamen en een centraal (praktisch en/of schriftelijk) examen.

Alle regels die voor jullie van belang zijn, staan bijeen in het Examenreglement van Mariëndael Arnhem. Dit reglement is gebaseerd op de "Wet Voortgezet Onderwijs".

Elke leerling wordt geacht op de hoogte te zijn van de regels en de informatie die hierna worden vermeld.

Protocollen en checklists, die door de Examencommissie worden verstrekt, zoals het PTA-boekje en het Examenboekje, maken een integraal onderdeel uit van dit Examenreglement.

Er wordt met nadruk op gewezen dat ook wijzigingen in dit reglement mogelijk zijn, bijvoorbeeld als gevolg van wettelijke maatregelen. Jullie worden z.s.m. van die wijzigingen op de hoogte gebracht.

Namens de examencommissie,

Suzanne Vrieze (secretaris)
Naomi van de Kerkhof (pv secretaris)
Jeannette Meinen (administratie)

Inhoud

I	ALGEMENE BEPALINGEN	5
Art. 1	Examenreglement.....	5
Art. 2	Toelating tot het examen	5
Art. 3	Afnemen eindexamen	5
Art. 4	Indeling eindexamen	5
Art. 5	Onregelmatigheden bij het centraal examen en schoolexamen	5
Art. 6	Geheimhouding	6
Art. 7	Commissie van Beroep	6
Art. 8	Communicatie	7
II	SCHOOLEXAMEN	8
Art. 9	Examenreglement en Programma van toetsing en afsluiting	8
Art. 10	Algemene bepalingen	8
Art. 11	Toetsen	8
Art. 12	Profielwerkstuk.....	8
Art. 13	Inhalen van toetsen	9
Art. 14	Herkansing van toetsen	9
Art. 15	Beoordeling.....	9
Art. 16	Handelingsdelen	9
Art. 17	Bekendmaking van de resultaten	10
Art. 18	Beroep cijfers en beoordelingen schoolexamen	10
Art. 19	Afwezigheid tijdens het schoolexamen	10
Art. 20	Te laat komen bij het schoolexamen	10
Art. 22	Beheer van het examendossier	10
Art. 23	Bewaren schoolexamenwerk	11
Art. 24	Voorlichting Programma van Toetsing en Afsluiting	11
III	CENTRAAL EXAMEN	12
Art. 25	“Wet Voortgezet Onderwijs”	12
Art. 26	Opgave kandidaten centraal examen	12
Art. 27	Vaststelling score en cijfer centraal examen	12
Art. 28	Niet op rechtmatige wijze afgenomen centraal examen	12
Art. 29	Afwezigheid bij het centraal examen	13
Art. 30	Te laat komen bij centraal examen	13
Art. 31	Inname van Examenbescheiden bij de centrale examens	13
Art. 32	Bewaren examenwerk	13
Art. 33	Afname van examen m.b.v. de computer.....	13
Art. 34	Afwijking wijze van examineren	14
Art. 35	Ziekte tijdens het afleggen van een centraal examen	14

IV	UITSLAG, HERKANSING EN DIPLOMERING	15
Art. 36	Eindcijfer eindexamen	15
Art. 37	Uitslag: slaag- zakregeling	15
Art. 38	Herkansing CE	15
Art. 39a	Diploma, schoolcertificaten en (voorlopige) cijferlijst	15
Art. 39b	Voorlopige cijferlijst	16
Art. 40	Duplicaten en afgifte verklaringen	16

I ALGEMENE BEPALINGEN

Art. 1 Examenreglement

- 1) Het examenreglement omvat procedurele en organisatorische regelingen ter uitvoering van het schoolexamen (SE) en het Centraal Examen (CE), en ook een aantal inhoudelijke bepalingen.
- 2) Het examenreglement wordt vastgesteld door het bevoegd gezag.
- 3) Het examenreglement treedt in werking op 1 oktober 2024 en heeft een geldigheidsduur van 1 jaar.
- 4) Als daartoe aanleiding is, kan het bevoegd gezag het reglement tussentijds wijzigen.
- 5) Het examenreglement is één geheel met het Examenboekje en het PTA-boekje.

Art. 2 Toelating tot het examen

Leerlingen van Mariëndael worden in de gelegenheid gesteld ter afsluiting van de opleiding een eindexamen af te leggen. Voorwaarde hierbij is, dat het schoolexamen volledig is afgesloten m.a.w. dat voor alle PTA-onderdelen een beoordeling is gekregen.

Art. 3 Afnemen eindexamen

- 1) De directeur van Mariëndael is eindverantwoordelijk voor het afnemen van de examens. De teamleiders en de examinatoren nemen onder verantwoordelijkheid van de directeur het examen af.
- 2) De directeur wijst één van de personeelsleden van de vestiging aan tot secretaris van het eindexamen. De secretaris maakt deel uit van het examenbureau en de examencommissie.
- 3) De directeur en de examensecretaris zijn vanuit het bevoegd gezag gemandateerd tot het ondertekenen van de diploma's, (voorlopige) cijferlijsten en schoolcertificaten.
- 4) Het examenbureau bestaat uit 3 personeelsleden en de directeur. De examencommissie bestaat uit dezelfde personeelsleden, zonder de directeur.
- 5) Het examenbureau en de examencommissie is verantwoordelijk voor afname, borging van de kwaliteit en de bepaling van de uitslag van schoolexamens en het centraal examen.

Art. 4 Indeling eindexamen

- 1) Het volledige eindexamen bestaat uit een aantal delen:
 - Het schoolexamen (SE)
 - Het centraal examen (CE)
 - Het CPE (kunstvakken) of CSPE (VMBO BB en KB)
- 2) Het schoolexamen vmbo theoretische leerweg en havo, omvat mede een profielwerkstuk. Het profielwerkstuk voor de havo, een presentatie inbegrepen, heeft betrekking op een thema uit het profiel waarin de leerling onderwijs volgt. Op geïntegreerde wijze komen kennis, inzicht en vaardigheden aan de orde. Het profielwerkstuk voor het vmbo-tl bestaat uit het onderzoeken van mogelijke vervolgopleidingen en het presenteren van de bevindingen.
- 3) Per vak zijn in het Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) vermeld welke onderdelen van het examenprogramma op het schoolexamen worden getoetst, de verdeling van de examenstof over de toetsen, praktische opdrachten en handelingsdelen van het schoolexamen, de wijze waarop het schoolexamen plaatsvindt, de duur van de toetsen, de weging van de toetsen en ook de mogelijkheid tot herkansen. Het PTA is in overeenstemming met de eindtermen die geformuleerd zijn voor het betreffende vak. Het PTA vermeldt de verwijzing naar de eindtermen.

Art. 5 Onregelmatigheden bij het centraal examen en schoolexamen

- 1) Als een kandidaat zich ten aanzien van enig deel van het SE, CPE, CSPE of CE onttrekt, of zich ten aanzien van enig deel van het SE, CPE, CSPE of CE aan enige onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt, neemt de directeur in samenspraak met de betrokken teamleider maatregelen.
- 2) De maatregelen bedoeld in het eerste lid die, afhankelijk van de aard van de onregelmatigheid, de directeur resp. de teamleider ook in combinatie met elkaar kan nemen, kunnen zijn:
 - Het toekennen van het cijfer 1 (één) voor een toets van het schoolexamen of het centrale examen,
 - Het ontzeggen van de deelname of de verdere deelname aan een of meer zittingen van het

- schoolexamen of het centrale examen,
- Het ongeldig verklaren van een of meer toetsen van het al afgelegde deel van het schoolexamen of het centrale examen,
- Het toekennen van een aangepast cijfer (alleen SE-onderdelen),
- Het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in door de directeur aan te wijzen onderdelen.

Als het hernieuwde examen bedoeld in de vorige zin betrekking heeft op een of meer onderdelen van het centraal examen legt de kandidaat dat examen af in het 2^e tijdvak van het centraal examen, dan wel ten overstaan van de Staatsexamencommissie, in het 3^e tijdvak.

- 3) Het besluit waarbij een in het eerste lid bedoelde maatregel wordt genomen, wordt tegelijkertijd in afschrift toegezonden aan de inspectie en kandidaat en, als de kandidaat minderjarig is, aan de wettelijke vertegenwoordigers van de kandidaat.
- 4) De kandidaat (de wettelijke vertegenwoordigers van de kandidaat) kan tegen een beslissing van de directeur in beroep gaan bij de door het bevoegd gezag van Mariëndael in te stellen commissie van beroep (zie art. 7). Van de commissie van beroep mag de directeur geen deel uitmaken. Het beroep wordt binnen vijf dagen nadat de beslissing van de directeur schriftelijk ter kennis van de kandidaat (de wettelijke vertegenwoordigers van de kandidaat) is gebracht, schriftelijk bij de commissie van beroep ingesteld.
- 5) Onder een onregelmatigheid wordt in elk geval verstaan:
 - a. het op onrechtmatige wijze vooraf kennis verkrijgen van opgaven van het schoolexamen en/of het centraal examen;
 - b. het tijdens het schoolexamen en/of centraal examen bij zich hebben van middelen die op de aan de orde zijnde stof betrekking hebben, dan wel van andere middelen die de uitslag kunnen beïnvloeden, zonder dat dit volgens de omschrijving in het examenreglement en/of programma van toetsing en afsluiting is toegestaan;
 - c. het tijdens het schoolexamen en/of het centraal examen mondeling, schriftelijk of anderszins communiceren met anderen zonder uitdrukkelijke toestemming van de toezichthouder op het examen;
 - d. spieken, het plegen van plagiaat (onrechtmatige toeëigening van geestesvoortbrengselen van een ander) tijdens het schoolexamen en/of het centraal examen;
 - e. het zonder geldige reden, ter beoordeling van de schoolleider, te laat komen of afwezig zijn gedurende een toets van het schoolexamen of een toets van het centraal examen.
 - f. het niet inleveren binnen de gestelde termijn van schriftelijk werk dat buiten het kader van een toets van het schoolexamen valt, maar wel deel uitmaakt van het schoolexamen zonder dat er naar het oordeel van de schoolleider sprake is van overmacht.

Art. 6 Geheimhouding

Een ieder die betrokken is bij de uitvoering van dit besluit en daarbij de beschikking krijgt over gegevens waarvan hij het vertrouwelijke karakter kent of redelijkerwijs moet vermoeden, en voor wie niet al uit hoofde van ambt, beroep of wettelijk voorschrift ter zake van die gegevens een geheimhoudingsplicht geldt, is verplicht tot geheimhouding daarvan, behoudens voor zover enig wettelijk voorschrift hem tot bekendmaking verplicht of uit zijn taak bij de uitvoering van dit besluit de noodzaak tot bekendmaking voortvloeit.

Art. 7 Commissie van Beroep

(Ter aanvulling op Art. 5)

Adres: Commissie van Beroep, t.a.v. de directie, Middachtensingel 12, 6825HN te Arnhem

- 1) De Commissie van Beroep is als volgt samengesteld:
 - a. De teamleider of zijn plaatsvervanger, geen deel uitmakend van de examencommissie
 - b. Een door de Medezeggenschapsraad aan te wijzen ouder, die geen ouder is van de examenkandidaat, of zijn plaatsvervanger,
 - c. Een door de Medezeggenschapsraad aan te wijzen leraar of diens plaatsvervanger, geen deel uitmakend van de examencommissie.
- 2) Het beroep wordt schriftelijk (of mondeling) ingesteld bij de Commissie van Beroep. Dit wordt schriftelijk vastgelegd en door betrokkenen geaccordeerd. Namens de commissie neemt de

directeur het beroep in ontvangst. De directeur draagt zorg (zie hierboven) voor het zo spoedig mogelijk bijeenroepen van de Commissie van Beroep. Die commissie stelt een onderzoek in en beslist binnen 10 lesdagen na ontvangst van het beroepsschrift over het beroep, tenzij zij de termijn met redenen heeft verlengd met ten hoogste twee weken.

- 3) De commissie hoort zowel de kandidaat als de directeur. De kandidaat kan zich daarbij laten bijstaan door een door hem zelf aan te wijzen persoon.
- 4) De commissie beslist bij meerderheid van stemmen.
- 5) De commissie is bevoegd om:
 - a. De beslissing van de directeur te bevestigen
 - b. De beslissing van de directeur te vernietigen. Als de commissie de beslissing van de directeur vernietigt, is zij bevoegd andere strafmaatregelen op te leggen dan wel de zaak terug te verwijzen naar de teamleider om, met inachtneming van haar uitspraak (i.c. de uitspraak van de commissie), andere maatregelen op te leggen.
- 6) De commissie stelt bij haar beslissing zo nodig vast op welke wijze de kandidaat alsnog in de gelegenheid zal worden gesteld het eindexamen geheel of gedeeltelijk af te leggen. De commissie deelt haar beslissing schriftelijk mede aan de kandidaat, de ouders, voogden of verzorgers van de kandidaat als deze minderjarig is, aan de directeur en aan de inspectie.

Art. 8 Communicatie

- 1) Het reglement wordt uiterlijk 1 oktober 2024 geplaatst op de schoolsite van Mariëndael.
- 2) De kandidaten worden zo spoedig mogelijk op de hoogte gesteld van eventuele wijzigingen, die in dit reglement of in de afzonderlijke PTA's voor wat betreft het schoolexamen worden aangebracht. Deze wijzigingen worden gemeld bij de inspectie.

II SCHOOLEXAMEN

Art. 9 Examenreglement en Programma van toetsing en afsluiting

- 1) Het bevoegd gezag stelt jaarlijks een programma van toetsing en afsluiting (PTA) vast. Per vak zijn in het Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) vermeld welke onderdelen van het examenprogramma op het School Examen (SE) worden getoetst, de verdeling van de examenstof over de toetsen, praktische opdrachten en handelingsdelen van het schoolexamen, de wijze waarop het schoolexamen plaatsvindt, de duur van de toetsen, de weging van de toetsen en ook de mogelijkheid tot herkansen. Het PTA is in overeenstemming met de eindtermen die geformuleerd zijn voor het betreffende vak. Het PTA vermeld die eindtermen.
- 2) Het examenreglement en het PTA worden door de directeur vóór 1 oktober toegezonden aan de inspectie.
- 3) Elke kandidaat ontvangt vóór 1 november in de leerjaren 3 **vmbo** en 4 **havo**, via de site van Mariëndael <https://www.mariendael.nl/ons-onderwijs/exameninformatie/> een exemplaar van het gehele PTA en het Examenreglement. Het examenboekje ontvangt de kandidaat voor 1 maart 2025.

Art. 10 Algemene bepalingen

- 1) Het schoolexamen (SE) begint op het **vmbo** in de derde klas, op de **havo** in de vierde klas, en eindigt vóór het begin van eerste tijdvak van het centraal schriftelijk examen in het examenjaar.
- 2) Het bevoegd gezag kan in afwijking van het 1e lid een kandidaat die ten gevolge van ziekte of een andere van zijn wil onafhankelijke omstandigheid het schoolexamen in één of meerdere vakken niet heeft kunnen afsluiten voor de aanvang van het eerste tijdvak, in de gelegenheid stellen het schoolexamen in dat vak of die vakken af te sluiten vóór het centraal examen in dat vak of in die vakken, doch na aanvang van het eerste tijdvak.
- 3) De kandidaten worden zo spoedig mogelijk op de hoogte gesteld van eventuele wijzigingen, die in dit reglement of in de afzonderlijke programma's van toetsing en afsluiting, voor wat betreft het schoolexamen, worden aangebracht.
- 4) In gevallen waarin dit reglement voor wat betreft het schoolexamen niet voorziet, beslist de directeur.

Art. 11 Toetsen

- 1) In het programma van toetsing en afsluiting (PTA) is het aantal, de weging en het onderwerp van de toetsen en een globale omschrijving van de inhoud van het PTA-onderdeel opgenomen.
- 2) Beoordelingscriteria van de PTA-onderdelen worden per vak voorafgaande of bij aanvang van de toetsing of het maken van de praktische opdracht door de docent aan de leerling verstrekt.
- 3) De schriftelijke toetsen en praktische opdrachten (voorzien van hoofdstukken én niveau!!) uit het programma van toetsing en afsluiting, worden na correctie ter inzage gegeven aan de kandidaten en daarna door de examinatoren op een vaste plaats binnen de school bewaard tot na het behalen van het diploma onder verantwoordelijkheid van de examensecretaris.
- 4) De mondelinge PTA-onderdelen (M) worden afgenomen door de examinerator met een bijzitter.

Art. 12 Profielwerkstuk

- 1) De profielwerkstukken worden beoordeeld door ten minste twee begeleidende docenten, volgens het beoordelingsmodel dat in de handleiding voor profielwerkstukken is opgenomen.

Art. 13 Inhalen van toetsen

- 1) Als een kandidaat geen geldige reden had om bij de toets afwezig te zijn, dan wordt een passende maatregel genomen (zie art. 5 lid 3).
- 2) Wanneer een leerling een toets mist als gevolg van een situatie van overmacht heeft hij het recht en de plicht om de toets in te halen.
- 3) Gemiste toetsen dienen op een door de docent bepaald tijdstip te worden ingehaald. Als een kandidaat niet verschijnt zonder geldige reden op het bepaalde inhaaltijdstip vervalt het recht op inhalen en kan voor de toets of praktische opdracht een cijfer 1 (één) worden toegekend.

Art. 14 Herkansing van toetsen

- 1) Elke **vmbo-** en **havoleerling** heeft per schooljaar het recht op in totaal 3 herkansingen van toetsen in hetzelfde schooljaar. Deze herkansingen worden geregistreerd in SomToday.
- 2) In bijzondere gevallen kunnen de teamleider en de directeur afwijken van de regel genoemd in lid 1 en een regeling treffen die in het voordeel van de leerling is.
- 3) Welke toetsen of praktische opdrachten herkanst kunnen worden, is vastgelegd in het programma van toetsing en afsluiting.
- 4) Als een leerling een onderdeel herkanst, dan geldt het hoogste cijfer.
- 5) De vakdocent stelt het moment van de herkansing vast.

Art. 15 Beoordeling

- 1) De resultaten van de toetsen en praktische opdrachten worden uitgedrukt in een cijfer, tot op één decimaal nauwkeurig.
- 2) Als een examenonderdeel door twee of meerdere docenten wordt afgenomen, bepalen deze in onderling overleg het cijfer. Kunnen zij niet tot overeenstemming komen, dan beslist de directeur.
- 3) De examinerator stelt het cijfer van het schoolexamen vast door het gewogen gemiddelde te bepalen van de behaalde cijfers. Als dit een cijfer met twee of meer decimalen is, wordt dit cijfer afgerond op de eerste decimaal, met dien verstande dat decimaal met 1 (één) verhoogd wordt, als de tweede decimaal 5 of hoger is. Dus 4,45 wordt een 4,5.
Is het cijfer ook het eindcijfer voor een vak, dan wordt vervolgens afgerond op een geheel cijfer. Een 6,49 wordt 6 en 6,50 wordt een 7.
- 4) Het vak lichamelijke opvoeding en kunstvakken incl. ckv (kckv) uit het gemeenschappelijk deel en het profielwerkstuk vmbo TL dienen beoordeeld te worden met "voldoende" of "goed". Deze beoordeling gaat uit van de mogelijkheden van een leerling en geschiedt op de grondslag van het genoegzaam afsluiten van de desbetreffende vakken. Bij "onvoldoende" beoordeling is de kandidaat verplicht alsnog de kwalificatie voldoende of goed te bereiken.
- 5) Het combinatiecijfer voor de basisberoepsgerichte leerweg en de kaderberoepsgerichte leerweg wordt bepaald uit het gemiddelde van de eindcijfers (bestaande uit gehele getallen) van de beroepsgerichte keuzevakken. Het eindcijfer van elk afzonderlijk beroepsgericht keuzevak mag niet lager zijn dan een 4.
- 6) Het combinatiecijfer voor de havo wordt bepaald uit het gemiddelde van de eindcijfers (bestaande uit hele getallen) van de vakken maatschappijleer, ckv en het profielwerkstuk. Voor geen van de vakken van het combinatiecijfer mag je lager dan een 4 halen. Het combinatiecijfer zelf mag ook niet lager zijn dan een 4.
- 7) De beoordeling van de toetsen is in handen van de docenten en wordt besproken in de sectie.

Art. 16 Handelingsdelen

- 1) Wanneer (onderdelen van) het handelingsdeel niet naar behoren zijn verricht geeft de docent een herhalingsmogelijkheid waarbij hij duidelijk aangeeft wat de kandidaat moet doen om alsnog de gewenste kwalificatie te verkrijgen.
- 2) Leerlingen die opdrachten voor het handelingsdeel niet "naar behoren" hebben afgesloten kunnen niet deelnemen aan het Centraal Examen.

Art. 17 Bekendmaking van de resultaten

- 1) De behaalde cijfers en beoordelingen van SE onderdelen worden na het verstrijken van de uiterlijke datum van aanleveren, door de leerlingen gecontroleerd en de SE cijferlijst wordt ter bevestiging ondertekend onder supervisie van (een gedeelte van) het examenbureau.
- 2) De examinerator is verantwoordelijk voor de juiste en tijdige invoering van de cijfers in het digitale leerling administratiesysteem.
- 3) Al deze gegevens in het digitale leerling administratiesysteem vormen het examendossier in de vorm van een overzicht van de behaalde resultaten. Betrokkenen controleren minimaal éénmaal per jaar de juistheid van dit overzicht.

Art. 18 Beroep cijfers en beoordelingen schoolexamen

Eventuele bezwaren tegen in het kader van het schoolexamen toegekende cijfers en beoordelingen dienen zo spoedig mogelijk na correctie, inzage en bespreking kenbaar gemaakt te worden bij de examinerator. Als een kandidaat niet tot overeenstemming komt met de examinerator, dient hij binnen drie dagen bij de teamleider bezwaar te maken.

De teamleider neemt de bezwaren in behandeling en hoort de kandidaat en de betreffende examinerator. In overleg met de examinerator - of als hij dat wenselijk acht na raadpleging van een tweede beoordelaar - neemt hij een beslissing.

De kandidaat heeft het recht om via een mail naar het examenbureau (data in examenboekje) bezwaar te maken tegen het schoolexamencijfer.

Art. 19 Afwezigheid tijdens het schoolexamen

- 1) Als een kandidaat door ziekte of een andere aantoonbare vorm van overmacht niet heeft kunnen deelnemen aan een onderdeel van het schoolexamen moet dat op dezelfde dag telefonisch of via vso-verzuim@mariendael.nl gemeld worden.
Daarnaast dient de kandidaat een schriftelijke verklaring, in geval van minderjarigheid van de ouders/verzorgers, te overleggen en deze zo spoedig mogelijk te tonen aan de teamleider. **De teamleider beoordeelt**, in overleg met de examinerator, of de overmacht voldoende is aangetoond.
Voor het betreffende PTA-onderdeel krijgt de leerling een * toegekend met bij details de reden van het *. Er moet zo spoedig mogelijk een inhaalmoment gepland worden en het * wordt vervangen door het cijfer dat behaald is.
- 2) Als een kandidaat om andere redenen dan ziekte of aantoonbare overmacht zich onttrekt aan een deel, van het schoolexamen kan hem of haar verdere deelneming aan het schoolexamen ontzegd worden (zie art. 5). De beslissing hierover wordt genomen door de teamleider en de examineratoren van de betreffende kandidaat, bij gewone meerderheid van stemmen. De kandidaat kan zich daarbij door een door hem aan te wijzen meerderjarige laten bijstaan. De directeur deelt de beslissing mede aan de kandidaat, zo mogelijk mondeling en in ieder geval schriftelijk. In de schriftelijke mededeling wordt ook gewezen op het bepaalde over beroep, volgens artikel 5 van dit reglement.

Art. 20 Te laat komen bij het schoolexamen

Een kandidaat die te laat komt bij een toets of praktische opdracht, krijgt na afloop ervan geen compensatie van de verloren tijd, tenzij er sprake is van aantoonbare overmacht, dit ter beoordeling van de examinerator resp. de teamleider.

Bij een audiovisueel en een mondeling examen kan de kandidaat die te laat komt niet meer worden toegelaten na aanvang van dit examen.

Art. 22 Beheer van het examendossier

Het beheer van het examendossier (het digitaal opgeslagen beheer van cijfers en beoordelingen) is onder verantwoordelijkheid van de directie in handen van de administratie van de school.

Art. 23 Bewaren schoolexamenwerk

Het werk van het PTA van de kandidaten wordt tot eind van het schooljaar waarin de kandidaat de school verlaten heeft en het diploma/certificaat/cijferlijst ondertekend heeft, bewaard. Aan het begin van het nieuwe schooljaar wordt het betreffende werk vernietigd.

Het inzien van het werk dient van tevoren aangevraagd te worden.

Art. 24 Voorlichting Programma van Toetsing en Afsluiting

Elke docent dient in elk leerjaar binnen veertien dagen nadat het examenreglement en het PTA van dat leerjaar zijn uitgereikt, het PTA van zijn of haar vak voor de leerlingen toe te lichten.

III CENTRAAL EXAMEN

Art. 25 “Wet Voortgezet Onderwijs”

Het centrale examen wordt in het laatste leerjaar afgenomen volgens het “Wet Voortgezet Onderwijs” havo en vmbo. Uitzondering is de regeling gespreid examen, zie artikel 34. Het centrale examen kent drie tijdvakken: het eerste, het tweede en het derde tijdvak.

Art. 26 Opgave kandidaten centraal examen

- 1) De directeur deelt medio oktober aan de Dienst Uitvoering Onderwijs (ROD= Register Onderwijsdeelnemers)) mede hoeveel kandidaten in elk vak aan het centraal examen zullen deelnemen.
- 2) De examensecretaris zendt uiterlijk 10 kalenderdagen voor aanvang van het examen aan ROD een lijst waarop voor iedere kandidaat vermeld zijn de vakken waarin hij examen zal afleggen en de cijfers die hij voor het schoolexamen heeft behaald, inclusief beoordeling profielwerkstuk voor vmbo TL en havo.
- 3) Voor het begin van het tweede tijdvak wordt een lijst met de kandidaten, de in het eerste tijdvak door die kandidaten behaalde cijfers, en ook een overzicht van het vak of de vakken waarin elke kandidaat examen zal afleggen, naar ROD gezonden.

Art. 27 Vaststelling score en cijfer centraal examen

- 1) De examinerator en de gecommiteerde, dan wel de tweede examinerator, stellen in onderling overleg de score voor het centraal examen vast. Als de examinerator en de gecommiteerde daarbij niet tot overeenstemming komen, wordt het geschil voorgelegd aan het bevoegd gezag van de gecommiteerde. Dit bevoegd gezag kan hierover in overleg treden met het bevoegd gezag van de examinerator. Als het geschil niet kan worden beslecht, wordt hiervan melding gemaakt aan de inspectie. De inspectie kan een derde onafhankelijke gecommiteerde aanwijzen. De beoordeling van de derde gecommiteerde komt in de plaats van de eerdere beoordelingen.
- 2) Bij het centraal (schriftelijk en) praktisch examen (CPE en CSPE) in het vmbo is er een door de school aangewezen 2^e corrector die de resultaten mede beoordeelt volgens het gestelde in het eerste lid.
- 3) Bij het flexibele digitale centrale examen in het vmbo BB en KB is er een door de school aangewezen 2^e corrector die de resultaten mede beoordeelt volgens het gestelde in het eerste lid.
- 4) De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen in een vak vast op grond van de score. Dit houdt in dat, na de bekendmaking van de definitieve normering door het CvTE, de score wordt omgezet in een cijfer, gebruik makende van een schaal van cijfers lopende van 1 tot en met 10, met daartussen liggende cijfers met 1 decimaal.
- 5) De correctoren houden scores en uitslagen geheim tot het vrijgeven van de normeringen.
- 6) De uitslag van het examen wordt vastgesteld door de examencommissie.

Art. 28 Niet op rechtmatige wijze afgenomen centraal examen

Als het centrale examen naar het oordeel van de inspectie niet op rechtmatige wijze heeft plaatsgehad, kan de inspecteur besluiten dat het geheel of gedeeltelijk door één of meer kandidaten opnieuw wordt afgelegd.

Als de afnamecondities van een digitaal examen een adequate beoordeling onmogelijk maken kan de directeur contact opnemen met de inspectie. De inspectie kan besluiten dat het werk wordt beschouwd als niet gemaakt en niet wordt beoordeeld. Alle kandidaten die aan deze sessie deelnamen hebben dan recht om het examen opnieuw te maken.

De examinerator verleent aan een kandidaat die oponthoud ondervindt vanwege een technische storing tijdens een digitaal centraal examen, een tijdsduurverlenging overeenkomstig de duur van de technische storing.

Art. 29 Afwezigheid bij het centraal examen

- 1) Als een kandidaat om een geldige reden, ter beoordeling van de directeur, is verhinderd bij een of meer toetsen in het eerste tijdvak tegenwoordig te zijn, wordt hem in het tweede tijdvak de gelegenheid gegeven het centrale examen te voltooien.
- 2) Als een kandidaat in het tweede tijdvak evenzeer verhinderd is, of wanneer hij het centrale examen in het tweede tijdvak niet kan voltooien, wordt hij in de gelegenheid gesteld in het derde tijdvak zijn eindexamens te voltooien ten overstaan van de Staatsexamencommissie.
- 3) De kandidaat meldt zich zo spoedig mogelijk door tussenkomst van de directeur aan voor het derde tijdvak bij de voorzitter van de desbetreffende Staatsexamencommissie. In dat geval deelt de directeur aan de commissie mede welke cijfers de kandidaat voor het schoolexamen en het eventueel al afgelegde gedeelte van het centraal examen heeft behaald.
- 4) Na afloop van het derde tijdvak deelt de Staatsexamencommissie het resultaat mee aan de kandidaat en aan de directeur.
- 5) Als een kandidaat om een geldige reden, ter beoordeling van de teamleider, is verhinderd bij een of meer toetsen van het digitale examen in het eerste of tweede tijdvak tegenwoordig te zijn, wordt hem op een of meerdere, met de examencommissie overeen te komen datum of data, de gelegenheid gegeven het centrale examen te voltooien.

Art. 30 Te laat komen bij centraal examen

Een kandidaat die te laat komt bij een examen, mag tot uiterlijk een half uur na de aanvang van het examen worden toegelaten. De kandidaat krijgt na afloop ervan geen extra tijd.

Art. 31 Inname van Examenbescheiden bij de centrale examens

- 1) De opgaven van het centrale examen moeten tot het einde van de examenzitting in de examenzalen blijven. Kandidaten die voor het einde van de zitting de zaal verlaten mogen de opgaven niet meenemen.
- 2) Na afname van het digitale examen mag bij het verlaten van de examenzaal geen enkel examendocument worden meegenomen.
- 3) Het is niet toegestaan om foto's of kopieën van gemaakt examenwerk te maken door of voor leerlingen.

Art. 32 Bewaren examenwerk

Het werk van het centraal examen wordt gedurende ten minste 6 maanden bewaard na de vaststelling van de uitslag door de examencommissie, ter inzage van de kandidaat. Het inzien van het werk dient van tevoren aangevraagd te worden. Na het verstrijken van de termijn van 6 maanden wordt het werk vernietigd.

Overig schoolexamenwerk wordt bewaard tot het moment dat de leerling de school verlaat.

Art. 33 Afname van examen m.b.v. de computer

- 1) Bij het examen kan, na goedkeuring van het CvdB (Commissie van de Begeleiding) de computer als schrijfgereedschap worden gebruikt. De leerlingen mogen in dat geval alleen het programma Word of een andere tekstverwerker gebruiken. Het gebruik van andere programma's of internet is niet toegestaan. In principe wordt dan gebruik gemaakt van een door school geleverde en ingerichte examenlaptop.
- 2) Bij de digitale examens is de computer een verplicht instrument.
- 3) Anders dan bij de centrale examens die op papier worden afgenomen, zijn de examendocumenten (opgaven, bijlagen, correctievoorschriften) van de digitale centrale examens niet openbaar.

Alle betrokkenen binnen de school: examinatoren, surveillanten, systeembeheerder en examensecretaris, zijn op de hoogte van de geheimhoudingsplicht en ondertekenen een protocol om deze te waarborgen.

Art. 34 Afwijking wijze van examineren

- 1) Het CvdB kan toestaan dat een kandidaat met een lichamelijk of verstandelijke beperking het examen geheel of gedeeltelijk aflegt op een wijze die is aangepast aan de mogelijkheden van die kandidaat. In dat geval bepaalt de directeur de wijze waarop het examen zal worden afgelegd, gebaseerd op de richtlijnen die het CvTE heeft opgesteld in de brochure "Kandidaten met een beperking 2025". Hij doet hiervan zo spoedig mogelijk mededeling aan de Inspectie.
- 2) Het kan noodzakelijk zijn een enveloppe met de examenopgaven eerder te openen dan direct voor de afname. In dat geval zal er worden gehandeld volgens het Protocol Geheimhouding.
- 3) De directeur kan, de inspectie gehoord, toestaan dat ten aanzien van een kandidaat die vanwege zijn beperking niet in staat is het onderwijs in alle examenvakken gedurende het laatste leerjaar te volgen, het eindexamen gespreid over twee opeenvolgende schooljaren wordt afgelegd. In dat geval wordt het eindexamen in een vak in het eerste of in het tweede van deze schooljaren afgesloten.
- 4) De directeur kan toestaan dat ten aanzien van een kandidaat die met inbegrip van het schooljaar waarin het eindexamen wordt afgelegd, ten hoogste zes jaren onderwijs in Nederland heeft gevolgd en voor wie het Nederlands niet de moedertaal is, met betrekking tot het vak Nederlandse Taal- en Letterkunde of tot enig vak waarbij het gebruik van de Nederlandse taal van overwegende betekenis is, wordt afgeweken van de voorschriften gegeven bij of krachtens dit besluit.

Voor zover wordt afgeweken van de voorschriften wordt deze afwijking medegedeeld aan de inspectie. De afwijking kan wat het centraal examen betreft slechts bestaan uit een verlenging van de duur van de toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten en het verlenen van toestemming tot het gebruik van zowel een verklarend Nederlands woordenboek, als een woordenboek vanuit zijn thuistaal naar het Nederlands.

Art. 35 Ziekte tijdens het afleggen van een centraal examen

Indien een kandidaat tijdens het afleggen van een examen ziek of onpasselijk wordt en daardoor het examen niet kan worden afgemaakt, wordt het al gemaakte werk beschouwd als het volledige examen. Het al gemaakte deel kan alleen ongeldig worden verklaard met tussenkomst van de Inspectie.

IV UITSLAG, HERKANSING EN DIPLOMERING

Art. 36 Eindcijfer eindexamen

- 1) Het eindcijfer voor alle vakken van het eindexamen wordt uitgedrukt in een geheel cijfer uit de reeks 1 tot en met 10.
- 2) De examencommissie bepaalt het eindcijfer op het rekenkundig gemiddelde van het schoolexamen en het centraal examen. Is dit gemiddelde niet een geheel getal, dan wordt het, als het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden, indien dit cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond. (Bijvoorbeeld: 6,49 wordt 6)
- 3) Als voor een vak alleen een schoolexamen is gehouden, is het cijfer voor het schoolexamen ook het eindcijfer.
- 4) Het profielwerkstuk wordt in het vmbo TL beoordeeld met V/G en in de havo (is het een onderdeel van het combinatiecijfer) beoordeeld met een cijfer.
- 5) Het combinatiecijfer op de havo bestaat uit: maatschappijleer, literatuur, CKV en het profielwerkstuk.
- 6) De totstandkoming van het combinatiecijfer vindt plaats door de op hele cijfers afgeronde deelcijfers (tot stand gekomen zoals beschreven in art. 15) samen te voegen en vervolgens in één keer rekenkundig af te ronden op een heel getal: een 5,47 wordt dus een 5.

Art. 37 Uitslag: slaag- zakregeling

Vmbo en havo: [Uitslagbepaling vmbo en havo 2025](#)

Leerlingen zonder wiskunde krijgen een apart schoolexamen rekenen. De rekentoets telt niet mee in de uitslagbepaling, maar is wel een voorwaarde voor het behalen van het diploma.

Art. 38 Herkansing CE

- 1) De kandidaat heeft voor één vak waarin hij al examen heeft afgelegd, nadat de uitslag is vastgesteld het recht in het tweede tijdvak, of indien artikel 29, tweede lid, van toepassing is, in het derde tijdvak, opnieuw dan wel alsnog deel te nemen aan het centraal examen.
- 2) Artikel 51 "Wet Voortgezet Onderwijs" bepaalt dat een kandidaat in BB en KB het recht heeft om het CSPE één keer te herkansen. Daarnaast heeft deze leerling het recht om het CE in één algemeen vak te herkansen. Het CSPE kan in zijn geheel of op onderdelen in de lopende periode herkanst worden (de scores van de herkanste onderdelen zijn leidend). Als CE-cijfer na herkansing geldt het hoogste cijfer.
- 3) Terugvaloptie (artikel 51a van het VO-besluit): de leerling die in een vak op een hoger niveau eindexamen heeft afgelegd en niet de score behaald die hij/zij had verwacht, een nieuw examen niet hoeft af te leggen op dat hogere niveau (herkansen) maar alsnog dat eindexamen in dat vak kan afleggen op het niveau van de schoolsoort waarbij de leerling is ingeschreven. Dit examen geldt dan niet als herkansing. Het uitgangspunt is dat het SE cijfer blijft staan.
- 4) De kandidaat stelt de directeur voor een door deze laatste te bepalen dag en tijdstip er schriftelijk van in kennis dat hij gebruik maakt van het recht op herkansing.
- 5) Het hoogste van de cijfers behaald bij de herkansing en bij het eerder afgelegde centraal examen geldt als definitief cijfer voor het centraal examen.
- 6) Na afloop van de herkansing wordt de uitslag definitief vastgesteld en wordt deze zo spoedig mogelijk aan de kandidaat medegedeeld.

Art. 39a Diploma, schoolcertificaten en (voorlopige) cijferlijst

- 1) De directeur reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke kandidaat die eindexamen heeft afgelegd een lijst uit, waarop zijn vermeld
 - a) De cijfers voor het schoolexamen en de cijfers voor het centraal examen,
 - b) De beoordeling van het kunstvak en het vak lichamelijke opvoeding,
 - c) Voor vmbo TL en havo kandidaten de titel van het profielwerkstuk,
 - d) De eindcijfers voor de examenvakken,
 - e) Als mede de uitslag van het examen.
- 2) Als een kandidaat examen heeft afgelegd in meer dan het aantal voorgeschreven vakken worden de eindcijfers van de vakken die niet bij de bepaling van de uitslag zijn betrokken vermeld op de

cijferlijst, tenzij de kandidaat daartegen bezwaar heeft.

- 3) Als een kandidaat examen in een of meerdere vakken examen heeft afgelegd op een hoger niveau dan het niveau van het diploma, wordt dit hogere niveau op de cijferlijst vermeld.
- 4) De directeur reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke voor het eindexamen geslaagde kandidaat een diploma uit.

Art. 39b Voorlopige cijferlijst

- 1) Als de kandidaat een centraal examen of een afsluitend schoolexamen in één of meer vakken heeft afgelegd in het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar en vervolgens de school verlaat zonder het eindexamen te voltooien, verstrekt de directeur hem een voorlopige cijferlijst.
- 2) Op de voorlopige cijferlijst wordt het vak of de vakken waarin de kandidaat centraal examen heeft afgelegd vermeld, en ook het cijfer van het schoolexamen, het cijfer van het centraal examen en het eindcijfer, met de aantekening of gebruik is gemaakt van de herkansingsmogelijkheid.
- 3) Als de kandidaat een afsluitend schoolexamen heeft afgelegd wordt de beoordeling of het cijfer daarvan vermeld op de voorlopige cijferlijst.
- 4) Onze Minister stelt het model van de voorlopige cijferlijst vast.

Art. 40 Duplicaten en afgifte verklaringen

- 1) Duplicaten van afgegeven diploma's, vrijstellingsbewijzen en (voorlopige) cijferlijsten worden niet verstrekt. Deze worden door de examencommissie eenmalig verstrekt. De kandidaat is zelf verantwoordelijk voor bewaring.
- 2) Schoolcertificaten worden eveneens éénmalig en uitsluitend door de school uitgegeven.